

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

STEVILKA 43.

JOLIET, ILLINOIS, 28. APRILA 1914.

LETNIK XXIII

Posredovati hočejo

med Mehiko in Z. D.

Argentinija, Brazilija in Chile se ponudile za prijateljsko uslugo.

NUEV LAREDO V PODRTINAH.

Odhod brigade ameriških vojakov iz Galvestona, Tex., in Vera Cruz.

Washington, D. C., 23. apr. — Prve zavezne čete so danes dobile povelje za odhod v Vera Cruz, da ojačajo tamkaj izkrivljena mornarska krada. Med važnejše razvoje položaja je tudi spadalo, da je bila zopet izdana prepoved izvažanja orožja v Mehiko, deloma v pomiritev obmernih prebivavcev, nadalje pa tudi kot varnostna naredba proti morebitnemu izbruhu sovražljivosti ob mejni črti.

Vojni minister Garrison je naznani, da se bode peta brigada prve divizije pespolkov pod poveljstvom brigadnega generala Fred Funstona vrckala v Vera Cruz. Možnost, da general Maas podjame naskok na mesto, je povzročila izdanje potnega povelja.

Izvoz orožja prepovedan.

Zopetna prepoved izvažanja orožja v Mehiku je neposredno posledek stališča vodje konstitucionalistov, generala Carranza, ki je včeraj v pisanku na predsednika izjavil, da smatra zasedbo Vera Cruza za sovražno dejanje. Dočim so takojšnji zastopniki konstitucionalistov trdili, da je Carranza zavezni vladni Zdrženih Držav naklonjen, vendar se vladni rajišči pripravlja za vse slučaje.

Po mnenju zavezne vlade izročitev popotnih listov na opravilnika O'Shaughnessya ne pomeni vojne. Formalna napoved vojske se pa pričakuje morda že v prihodnjih urah.

Kdo ščiti ameriške koristi?

Zdržene Države so izročile Braziliji ščiteno svojih koristi v Mehiku do obnove diplomatskih odnosa. V tistih okrajih, v katerih ni brazilskih konzulov, prevzamejo to nalogu francoski konzuli.

Sestavljeni rezervnega brodova ob atlantski brezini mehiški je bila danes odrejena. Sestavljen bo iz dveh ali treh bojnih ladij in več malih brodov.

Iz Vera Cruza je bilo samo naznajeno, da so pomorske čete v daljavi kacih treh milij zasedle več važnih utrdb. V Tampicu so nemški in britanski parniki vzelni na krov več nego 1200 beguncev.

Tekom dne je senat sprejel predlog, ki daje predsedniku na razpolaganje znesek \$500,000 za prevoz ameriških beguncev.

Carranza in Huerta.

Sele ko bo vladna o namerah Carranze in Huerte na jasnem in bo natanko vedela, kaki so odnosaji med njima, se bode armadno vodstvo odločilo za govor načrt. Dotedaj se hoče zavezna vlada zadovoljiti z zasedbo Vera Cruza.

Tekom tedna so se v Beli hiši ponovno vršili posveti, katerih so se udeleževali poleg g. Wilsona redno državni tajnik, vojni in pomorski minister in zasebni tajnik predsednikov.

Vlada upa na odvrnitev vojne.

Washington, D. C., 24. apr. — Do-

mi potrebovali mnogo časa, če bi isto sploh mogli storiti."

"Zakaj se pravzaprav Zdržene Države toliko brigajo za tega pijanca Huerto?"

Zaupno je nadalje izporočil g. Carrathersu, da ga nihče ne more napotiti do tega, da bi šel na boj zoper Zdržene Države.

Na neposredno tozadjevno vprašanje je vstaški vodja vendar pristavljal:

"Izjavil sem že, da vstaši s Huerto skupaj nastopajo. Toda jaz sem v prvi vrsti vojak in zato dolžan, izvršiti vso povelja, ki mi jih da moj predstojnik, general Carranza."

O pismu svojega predstojnika na g. Wilsona je reklo: "Bilo je pismo, napisano z možgani modrijana in dušo Rimljana."

Mehikanske izgube.

Washington, D. C., 24. apr. — Pomorsko ministarstvo je prejelo danes prvo uradno poročilo o verjetnih mehiških izgubah v bojih v Vera Cruzu in okolici. PodADMIRAL Fletcher je številne usmrčenih na 126 in ranjenih na 195.

Na ameriški strani sta bila danes umrčena še dva vojaka: Louis Frank Boswell iz Coulterville, Ill., in Randolph Summerlin iz Willacoochee, Ga.

Odhod vojakov v Mehiko.

Galveston, Tex., 24. apr. — Pomorska 5. brigada, predvaj bojne sile Zdrženih Držav na mehiškem ozemlju, je tekom zadnje noči razdrila svoje šatore pri Fort Crockettu nedaleč od tega mesta. S svitem je bilo vse mosto pripravljeno na odhod, na vrnitev v Vera Cruz, ali odjadralo je še pozno popoldne.

Taborišče v Fort Crockettu obsegata 3500 mož, pripadajočih 4., 7., 9. in 28. pespolku. Vsi so v vojni izkušeni in sposobni za vojno, kajti udeleženi so s filipinske vojne.

Razdrje nad 100 akrov velikega taborišča se je izvršilo v največjem miru. Soprotev se pomagale svojim sprogom pri zadnjih predpripravah za vojaško ekspedicijo, otroci so se oprjemali svojih očetov, očvidno na nejasnem o tem, kaj naj marno početi pomeni in kai mu je vzrok. Meseč je prišel in sivi oblaiki so zagrinjali sočne žarke.

Samo en edini vojaški jetnik je zastopal, iz svoje celice je opazoval početje svojih tovarishev. Četveri polki, iz katerih je brigada, sestavljena, so:

28. pespolk, Fort Snelling, Minn.; 4. pespolk, Fort Crook, Nebr.; 7. pespolk, Leavenworth, Kas.; 9. pespolk, Fort Meade, South Dakota; ženjski oddelok "E", Leavenworth. Razun tem je dobil 6. konjiški polk v Fort Des Moines, Ia., povelje, da se pripravi na odhod.

Hočejo posredovati.

Washington, D. C., 25. apr. — Kmanu po 6. uri noči so se zglašili pri državnem tajniku v mehiški zadeli poslaniki Brazilije, Argentinije in Chileja. Njihov namen je bil, razpravljanje možnosti o mirni poravnani sporih vprašanj. Izjavili so, da so pravljeni posredovati.

Ponudbo so vročili tajniku Bryanu, ki jo je brez odlaganja predložil predsedniku. Odgovor se je glasil:

"Vlada Zdrženih Držav je trdno prepričana o tem, da je odkritost prijateljstva, nesobičnost in čut človečnosti nagib Vaše velikodušne ponudbe, in Zdržene Države znajo pristojno ceniti uslužbo, katero ste Vi in dejete, kaj jih zastopate, pripravljeni izkazati svoji sestrski ljudovladi, kateri tudi ljudstvu Zdrženih Držav."

"Vzvodeniamenam,kiガimatempredočmi,dobrospoznavajoč,sevladu Zdrženih Držav ne more zdržati, da ne bi sprejela Vaše usluge. Namen je, ohraniti Ameriški mir, v katerem edinole more blagostanje kake dežele uspevati in biti kako ljudstvo srečno. Vaše velikodušna ponudba bodi zato sprejeta..."

"Upamo in želimo, da namen uspeje, da bližnja bodočnost donese mir in odstrani vse bojazni."

Demonstracije proti Američanom.

Nogales, Ariz., 25. apr. — Množica oboroženih Mehicanov je navalila danes iz Pagonije, Arizona, 27 milij severozahodno od tod, do meje Zdrženih Držav, oropala več Američanov in streljala nanje.

Breči Američani so dospeli vsi varno do meje, izvzemši konzula Montague, ki je zaostal, da spravi skupaj konzulatske arhive.

Konzul Simpich je takoj brzojavil na oblastva v Cananei, naprosil potrebne zaščite ameriških koristi in zahteval, da prenehca vsaka sovražna demonstracija proti ameriškemu konzulu.

Odhod Američanov se je izvršil čisto mirno, samo tukatno je kak besedil Mehican zapretil.

Sovražnost proti Američani ne prestane, zato se Američani kar najhitreje odpošiljajo. Kakih 20 milij vz-

Strašen položaj v Coloradu.

Posredovanje brezuspešno.

Ljudstvo razgorčeno proti guvernerju Ammonsu in krvolčnim miličarjem.

ZAHTEVA ODSTAVO AMMONSA.

Stavkajoči premogarji podijo milico v beg in zavzemajo mesta.

Washington, D. C., 26. apr. — Vsled dejstva, da so razmre opisane kot grozne in resnejše nego mehiški položaj, se ima odposlati zavezničet v premogarsko štrajkovno okrožje v Coloradu.

Denver, Colo., 26. apr. — Stavkarji so danes zavzeli premogarski kemp Chandler, ki pripada Victor American Fuel-kompaniji in leži v okraju Fremont, kadar se poroča v guvernerski urad.

Sedem mož je bilo usmrčenih, kakor se poroča, toda iz poročila ni razvidno, na kateri strani so bili smrtni slučaj.

Sedem mož je bilo usmrčenih, kakor se poroča, toda iz poročila ni razvidno, na kateri strani so bili smrtni slučaj.

Stražniki in prebivaci kampa so pobegnili v Canon City, in stavkarji so marširajo proti Royal Gorge-rudniku, šest milij in pol od Canon City.

Na shodu pod milim nebom pred kapitolom, ki se ga je udeležilo od 5.000 do 6.000 moških in žensk, je bil guverner Ammons ostro obojan in Rockefeller ml. obdolževan umoritva. Stavkarjem je bilo izrečeno toplo sočutje.

Prejšnje brzjavke se glas:

Novi boji.

Trinidad, Colo., 23. apr. — Čut olajšbe vsed naznana v Trinidadu danes popoldne v Ludlowu. Glavni oddelek oboroženih stavkarjev je bil prejkone v sosednjem kraju Rugby in Primrose. Majhno število stražnikov je bilo pripravljenih na odpor v slučaju naskoka na Rouse. Izporočeno je bilo, da večkrat krdelo oborožencev prodira iz Trinidadu proti milici v Ludlowu.

"Colorado Fuel and Iron Company" je prejela vest iz kraja Rouse, da dinamitira Primrose. Vsi prebivavci so bili zapustili v Ludlow!

Vesti, izražajoče bojzen pred napadom, so dospele iz številnih kempov v okraju Huerfano. V Cameronu so bile vse ženske z otroci in kempu spravljene v pritličje družbine prodajalnice.

Stražniki in prebivaci kampa so se včasih naznali v Trinidadu danes popoldne v Ludlowu. Glavni oddelek oboroženih stavkarjev je bil prejkone v sosednjem kraju Rugby in Primrose. Majhno število stražnikov je bilo pripravljenih na odpor v slučaju naskoka na Rouse. Izporočeno je bilo, da večkrat krdelo oborožencev prodira iz Trinidadu proti milici v Ludlowu.

Trinidad je napoljen nočoj s stotimi ubežniki. Jutri dopoldne se bo vršil skupen pogreb ostankov šestnajstih stražnikov zateklo v rudniški vhod na bregu pred svinčenkami.

Do napoldne so bili usmrčeni v Ludlowu.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki Torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. I. 1899.
• lastnem domu 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Predsednik.....Anton Nemanich
Tajnik.....William Grahak
Blagajnik.....John Grahak
Urednik.....Rev. John Kranjec

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnika:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol let.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četr leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj so pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembah bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznamijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopisi in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vratajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG CO
Incorporated 1899
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselščin.

Joliet, Ill., 27. apr. — Naša nova župnijska šola sv. Jožeta se bliža svoji dovršitvi. V kratkem bo izročena sponzoru namenju. Tedaj izporočimo kaj več o naši novi šoli, ki bo v resnici naš ponos in naša dika ter najboljši dokaz rasti in procvita naše naselbine.

Krščeni so bili včeraj, dne 26. aprila, v naši slovenski cerkvi slediči novorojenčki: Franc Brule, Anton William Strmec in Anton Jerman.

Smrtna kosa. Umrla je zadnjem sredo zvečer 37 let stara soproga g. Antonia Judniča, 1200 N. Broadway. Svojemu užalostčenemu soprogu je zapustila prerano umrla pokojnica "9" otrok, v starosti od 16 let do 3 mesecov. Spadala je v društvo sv. Frančiška š. 29 K. S. K. J. in bila poleg tega zavarovana tudi pri Royal Neighbors za \$2,000. Pogreb se je vršil v soboto dopoldne pod vodstvom pogrebne tirkde A. Nemanich & Sin ob prav veliki udeležbi sorodnikov, druženikov in prijateljev. Sorodnikom naše iskreno sožalje, a pokojnici svetična večna luč!

— V Mehiko. Na pristojnem mestu za nabor radovoljnščikov, ki žele stopiti v vojaško službo in pomagati Strici Samu v vojni zoper Huerto, se je zglašil v soboto 22 mladičev raznih narodnosti. Vsi so bili božljjni, a sposobni za boj in vojaško življenje izmed dvaindvajsetih samo trije, in med temi sta bila dva Slovencia: Joe Legan in Frank Mustar; tretji je bil Nemec-John King. Torej se je spet izkazala starodavno slavnost slovenske korenine! Kakor so "kranjski Janezi" najboljši vojaki ali "regiment vseh regimentov" v Avstriji, tako tudi v Ameriki naši četrti cvet v dika vseh fantov. "Bili slovenske kriji bodi Slovencu ponos, pravi pesnik — in prav ima. Pristarjalimo to, da je Joe Legan član društva Vitezov sv. Jurija št. 3 K. S. K. J.

— Zveza Slovenskih Sokolov v Ljubljani je doposlala tajniku Slovenskega Sokola v Jolietu večje število krasnih plakatov za vseslovenski sokolski zlet, ki se bo vršil v Ljubljani letos v dneh 15., 16. in 17. avgusta. Ti plakati so vidni v raznih izložbenih oknih jolietskih trgovin.

— Na obisku, G. Mat. Bajuk, gostilničar v Ottawi, Ill., se je s svojo soprogo mudil te dni v tem mestu na obisku svojih sorodnikov in prijateljev. Jstotako g. John Ivanich, gostilničar v Garyju, Ind., in g. R. F. Kompare,

prvi slovenski advokat v Ameriki, stojičjo v So. Chicagi. G. Anton Težak je prišel k poroki svojega brata Johna.

— Zaprtja pečnice. Zdravstveni komisar Higgins in državni živežni nadzornik Wandrack sta v soboto zjutraj zaprla pečnico Italijana Natalo Fazio, 606 Ward avenue, zaradi nezdravstvenih krajnih okolnosti. Pet dni je bilo dovoljenje za potrebe zboljšave, in če se ne izvrši, bodo pekarji stalno zaprli. Preiskava je dognala, da je omenjeni pek zajemal vodo iz neke mlačuže, tako da so bili v kruhu zarodki za razne kužne bolezni. In dognala je preiskava nadalje, da je še več drugih obrtnih prostorov, ki se bodo moralni zapreti z zdravstvenih ozirov. Prav je, da mestni zdravstveni komisar z državnim pomočjo strogo nastopa v prid zdravju prebivavstva. Nesnažna je glavna povzročevaljica vseh kužnih bolezni.

— Banket. G. George in ga Marija Malovrh, 405 Crowley avenue, sta imela sčelo lepo število povabljenih gostov pri uprav pirovnu ali svatovski večerji povodom dvajsete obljetnice svojega ženitovanja. Počastila sta gostovanje s svojo navzočnostjo med drugimi tudi g. župnik, Rev. John Kranjec, in g. kaplan, Rev. Anton Berk.

— Čujemo, da se snuje slovenski baseball-team v Jolietu.

Ahmeek, Mich., 23. apr. — Slavno uredništvo A. S.I. že dolgo ni semično priljubljen list, kateri bi moral biti v vsaki slovenski hiši, list, kateri je na pravi katoliški podlagi.

Stavka v bakreni okolici je za sedaj enkrat končana v prid kapitalistom. Dobili smo vse, kar smo zahtevali, ali pripoznanje W. F. of M. nismo mogli nikakor dobiti, ker so nas premagali stavkolomci, ki jih je bilo preveč; kateri se tudi že sedaj selijo, kadar so prišli, ker zanje ne bode takoj prostora, ker niso za nobeno delo v sploh družbe ne marajo zanje sedaj, ko je stavka končana, kar sem sam slišal, ko je rudniški vodja jedne tri izpovedal v družbenem uradu, kateri so dela nazaj pribili ter jim zapeč: "Go ahead, back to Chicago! I do not want you here anymore. Go back where you came from!"

Tako so poje ljudem najnižjega sloja na svetu, ljudem, kateri so bili tako "izobrazeni", kateri so kupovali po \$1.00 "necktie", igrali "pool table" in "bowling". In vendar sedaj, ko morajo iti s trebuhom za kruhom, idejo v majnarskih škornjih in čevljih, ravno tako tudi v obleki ter brez vsakega "necktie".

Ker sem jih že dovolj opisal importirane stavkolomec, moram pa reči, da so obžalovanja vredni, ker oni ne vedo boljše in nimajo nikakšne izobrazge, niti šole, ker težko se kateri dobijo, da ve pisati nekoliko za silo.

Ali drugače je z našimi domaćimi stavkolomci, kateri so vredni vsega grajanja, kakor tudi lokalni slov, list, kateremu ni za nas revne delavce, ampak za milijone bakrenih posestnikov.

List, kateri je nepristranski, vsaj tako ima zapisano, je bil v našej borbi pristranski, kateri je hujškal na vse možne načine zoper nas zavedne delavce in slavo delal importiranim stavkolomcem in "gunnenom", kateri pa v resnici niso prinesli nič dobrega v bakreno okolico michiganskop in kateri so pomagali stresti našo borbo v prid rudniškim posestnikom.

Bilo je dne 14. jan. t. l., ko za mano prileti eden gunnenov in jaz nič hudega sluteč grem proti mojem domini mirnim potom, pa me takoj udari po glavi, da se takoj zrušim ter me potem pobere eden mojih prijateljev. In tem udarcem sem jaz rešil 21 stavkarjev iz ječe, kateri so bili pokrivili na krščenih postavko.

In ravno naših Slovencev tukaj v bakreni okolici se še tako glupih najde, da oni ne verujejo in imajo za najbolj poštene može newyorske in čiščanske barabe.

Kot sem že omenil, da je stavka za zdaj zgubljena, moramo vso krivdo pripisovati prevelikemu številu skebov in tudi lokalnemu listu Gl., kateri je na vse mogoče načine delal zoper nas, da nas zruši in da gremo nazaj kot posamezne osebe brez vsake organizacije, in to se mu je izpolnilo. Živijo Gl., kateri si nam pomogel — pomogli ti bodemo!

Delavec John Butala,
Box 4:6, Ahmeek, Mich.

Ely, Minn., 20. apr. — Delavske razmere se tukaj vedno slabšajo. Ze pred je bilo veliko brezposelnih delavcev, sedaj je pa še odstavljen ponino oddelek v Sibley rudniku, vsled česar je zgubilo do sto radarjev zaslужek. Dočim vladajo tu slabí časi za delo, se vedno izseljujejo iz stare domovine za boljšim kruhom v Ameriko, kjer pa namesto dela dobjijo nekaj mesecov počitja, katerih seveda niso veseli. V starih domovini so pustili polno roke dela, tukaj pa tarnajo za delom. Izseljeni bi se moralno vendar nekoliko popreje, ko zapustijo domovino, informirati o delavskih razmerah v onem kraju, kamor se misijo izseliti.

Od 18. na 19. aprila je bil tu snežen vihar od severa. Snega je padlo 3 palec. Tudi tukaj je bil letos volitveni začetek za suho in mokro. Ta boj so izpolnili ministri tega kraja in nekaj privržencev vode. Pa jim ni šlo za letos. A kakor kaže, se bode treba bojevati vsako spomlad za ta ubogi.

Na obisku, G. Mat. Bajuk, gostilničar v Ottawi, Ill., se je s svojo soprogo mudil te dni v tem mestu na obisku svojih sorodnikov in prijateljev. Jstotako g. John Ivanich, gostilničar v Garyju, Ind., in g. R. F. Kompare,

"glaž" pive, ki ga je utrujen delavec potreben po svojem delu. A ravno isti, ki delava živijo, hočajo delavcu to ukraсти potom "Local option". O tej zadevi kaj več mogoče.

Naročnik.

Springfield, Ill., 20. apr. — Na dopis v "Prolet." št. 344 odgovarjam: Vzvajate se kakor hočete; to nas ne moti, da zopet povdarjam: "Opazovalec" je lagel in njegove laži tudi tudi Belec ne more kar poslužiti v resnico. O lažeh, ki jih nam vsljujete, le kar molcite! Rayno glasila "rdečih" odpadnikov so lagala v svet, da je oseba, katere ni več tukaj, "izrabljala" blagajno sv. Barbare i. d. Sedaj bi pa radi krvido za tako počito obkovanje zvalili na nas. T s poštenjak!

Takih smeti, katere nam očitajo, mi nimamo, pač pa se lahko ponaša socijalistična stranka z velikim kupom gnoja, t. j. s "tavovi po raznih ječah, ki so spraznili delavske blagajne in oselarili uboge delavske trpine." Bomo vam kmalu postregli z imeni in dejstviji, da bo tudi Belec in če je še takoj zabit, moral pripoznati, da pišemo resnico. Nobena stranka na svetu še ni tako sleparila svojih privržencev, kakor ravno socijalistična in jih še sleparji. Če tega Springfieldski slov, rdečarji ne vedo, se nič ne čudimo, saj morajo požirati le tako duševno hrano, kakoršno jih nažvečijo Chicažki "Obersleppari".

Na to, kar pisarite o možu, "ki nam stoji blizu", pa izjavljamo: Slovenski brezverski spridenci skrunijo dosledno vsak "Gospodov" dan po raznih beznicah s pisančevanjem, prekinjevanjem i. t. d. Neštetkorat so se že pozno ponosi valili mimo slovenske cerkve gredči iz svojega socijalističnega "templja" in bruhalo iz sebe take kletvice in nemravnosti, kakoršni je zmožen le kak rdeč cukek! To je "izobrazba"!

Povemo vam, da bi serifov primanjkovalo, ko bi mi klicali za vse takе "slavne čine" raznih odpadniških propalih oblasti na pomoč!

Ker se je mož, "ki nam stoji blizu", enkrat zmotil, bi ga pa bili v radi v zlici vode-vtopeni! To je torej tisto bratstvo, o katerem tolji kričite! O vašem "bratstvu" pojrite praviti normem v Kankakee, ne pa pametnim delavcem!

Povedali smo že, da se za socijalistične "klube" ne brigamo, in ko pismeno imamo vedno pred očmi vso slovensko-odpadniško "bando", naši je kdo včlanjen v kak soc. klub, ali ne. Vsi so jednaki! Vsi zasmehujemo in mejejo v blato vse, kar je sveto poštovani Slovencem. Vsi se odlikujejo po "napredku", ki smo ga že opetovali oznaci. V takih vodbi so se sprijedili Mali Stampk i. t. d. Rdečarji, ki spodkopavajo vero in hravnost, jih imajo na vesti! Njihovi so!

Belec, zapomnite si to za vselej! Gledate "Vodiske Johance" pa še posebno nategni ušesa in pozorno poslušaj "gnajna" rdeča! V tistem hipu, ko bi kateri izmej vas dokazal kako stegarsko zvezko kateregakoli katoliškega duhovnika ali škofa z njenimi prevarami, dobi \$200 od dopisnika potom uredništva "A. S.I.". Potrudite se, ki tako grdo lažete in varate ljudi o tej zadevi; boste vsaj lahko plačali potem predlansko "košto", ki je naš najbrž doigrite vsled svoje razuzdanosti in "napredka".

Oprostite, da grem malo nazaj v tem dopisu. Po "Vstajenju" smo korakali nazaj v dvorano, kjer je naš vrli načelnik ali vodja Bartel Klemenc imel genljiv govor in voščil vsem veselo Alelujo. Lepa hvala njemu! In ne smem pozabiti na njegove pomočnike, ki so se tudi trudili pri Vstajenju, tako da je šlo vse v lepem redu; in to so pri načelnik Bartel Klemenc, drugi Anton Puel in tretji Martin Golobich. Srčna hvala za vaš trud!

In opomim še malo. Kdor še ni pri društvu, naj pristopi v društvo Vitezov sv. Florijana št. 44 K. S. K. J., ker to društvo je najmožnejše v članstvu in v finančnosti. Zatorej rojaki, pristopite v to društvo in oklenite se zastave dr. V. sv. Florijana št. 44 K. S. J.!

Naj zadostuje. Prihodnji več. Vam, g. urednik, želim veliko naročnikov in predplačnikov za naš vrli list A. S.

Frank Gorenc, zastopnik A. S.

Državljenci, kaj zavzamejo našo slov. cerkev. Ne! Za vašo "izobrazbo" in "napredek" je jedino primerno, da zarentate kozlov stanovanje, ki je zdaj prazno, ker ste odpravili nad njim "kravo rihto".

Slov. cerkev oziroma župnija pa napreduje in bo napredovala brez vas, preko vas in proti vam, čeprav od same jeze kar jutri nastope pot za Perketovim kozlom.

Za konec podam vam pa podučilo in varilo:

"Belec, Belec,
Mnogih 'kozlov' strelec,
Uči se in tiho bodi:
Osla glas ne zda povsod!!"

Naročnik.

So. Chicago, Ill. — G. urednik! Vaš vladivo prosim, da mi priobčite ta moj dopis v nam priljubljenem listu A. S. G. urednik, vem, da boste rekli, da Vas zmerom nadlegujem, pa Vas prosim, da mi oprostite in moj dopis v javnost priobčite. Vem, da mislite, da boste zopet kaj žalostnega slišali od nas v So. Chicagi, ker zmerom pride kaka žalostna iz So. Chicagi, ker v naši naselbini letos nič ne izbira, ampak kar pobira. Pa pustimo to za danes, obrnimo se malo bolj na veselo in prijetno.

Kakor vsako leto, tako tudi letos smo obhajali velikonočne praznike v prav lepi zadovoljnosti. Če nas drugi razveseli, pa nas razveselijo hrabri Vitezovi sv. Florijana št. 44 K. S. K. J. Ja zares vsa čast v hvala gre njim, ker so tako lepo čuvale Božji grobni Veliki petek in soboto večer, rayno tako tudi v nedeljo jutro. To je na Veliko nedeljo: Prva straža je šla v cerkev ob 7. uri, druga straža je šla ob 7.20 in je stala tako dolgo, da je bilo Vstajenje. In naš vrli načelnik Bartel Klemenc je dal slavno društvo Vitezov sv. Florijana uvrsiti v dvorani g. Jožeta Jablčića, in od tam smo odkorakali v slovensko cerkev sv. Jurija, So. Chicago. Ko se je pričelo Vstajenje, rayno v ob pol' osmi uri zjutraj, ko je naš domači župnik Rev. Kraschowitz zapel Alelujo, se je

IZ STARE DOMOVINE.

KRAJSKO

Izkoriščanje vodnih sil. V Solnogradske se je vršilo zborovanje o sistematičnem izkoriščanju vodnih sil v alpskih deželah. Posvet se je vršil pri deželnem odboru in udeležili so se ga zastopniki nemških alpskih in obrtnih zbornic in velike industrije. Referent je v svojem poročilu naglašal, da Kranjska dežela v tem vprašanju predstavlja vsem drugim v enotnem, velikem zistem, s katerim se to vprašanje na Kranjskem izvaja.

Rudarji in zavarovalnina proti nezgodam. "Wiener Zeitung" razglaša cesarsko naredbo, ki dolgača, da spadajo rudniški delavci pod splošno zavarovalnino proti nezgodam. Ta zakon je poslanska zbornica resila, toda gospoda zbornica ni hotela o njem razpravljati. Vsled vednega pritiska od strani poslanstev in javnosti se je morala vladu udati in je rešila zakon potom cesarske odredbe. Na ta način se je rudarjem uresničila upravičena zahava, kajti rudarji so izmed vseh delavcev najbolj izpostavljeni še raznim nezgodam. Zavarovanje je pa bilo slab, ker niso zamogle bratovske skladnice radi vednega primanjkljaja plačevati rent.

Ljubljanska predilnica je odpovedala 65 delavcem na 14 dni. Govore, da namerava ravnateljstvo tovarno zapreti.

Kranjska industrijska družba namerava opustiti svoje plavže in tvornice žrebljev na Kranjskem? "Tagespost" objavlja poročilo iz Ljubljane: Če kranjski deželni odbor izvede svoj začrt in uvede novo diferenciranje davkov za podjetja, ki imajo svoj sedež izven dežele, prenese Kranjska industrijska družba, ko ugasne zadnja Martinova peč (plavž), svoje plavže in tvornice žrebljev ter ves obrat v Skedenj pri Trstu.

Mesarij v Mokronogu so podrazili vsled deželne doklade meso pri kili za 24 h. To je že več kot oderustvo; sedaj velja kilogram goveđine v Mokronogu 1 K 44 h.

Za pogorelice v Tribučah, politični okraj Črnomelj, je dovolilo ministrstvo za notranje stvari v sporazumu s finančnim ministrstvom 500 K podpose.

Odlikanje. Cesar je podelil večoučitelju na 1. državni gimnaziji, častnemu kanoniku dr. Ivanu Svetini, povodom njegove upokojitve vitežki krizice Franc Jožefovega reda.

Smrtna kosa. V Tržiču je umrla dne 8. apr. Jerica Klofutar, mati tovarnarja g. J. Klofutara in gospe Vidmar.

V ljubljanski bolnici je umrl jetniški paznik Gantar. Odkar ga je nadaljek neki kaznjeneč z nožem, je začel hirati.

Umrli so v Ljubljani: Fran Debevec, bivši klobučarski mojster in meščan ljubljanski, 91 let. — Silvay Šešek, učenec, 16 let. — Marija Bradaška, otroška vrtnarica, 31 let. — Gustav Prah, sanitetni desetnik, 24 let. — Josipina Stroj, posestnikovački, 31 let. — Albina Korbar, rejenka, 43 mesecov. — Ana Trlep, delavka, 47 let. — Marija Černak, mestna uboga, 34 let. — Ludvik Dolnišek, silovarniški delavca, 22 let. — Jera Strazišar, delavka-hiralka, 76 let. — Marija Medved, rejenka, 9 mesecov. — Ivan Hošek, godbenik, 27 let. — Matevž Bajec, delavce-hiralec, 81 let.

Grožno dejanje Kranjca. Z Dunajem poročajo: Delavec Macura, domač in Kranjskega, je povrašal za delo pri logarju Schellenastu v Grabenwegu pri Pottensteinu. Ker ni bil dobrodošen, je potegnil nož in zabodel na celo hlapca Schmidta, ki je bil takoj mrtve. Nato je hotel Macura v logarju hišo, snežno puško s stene in hotel strelijeti na lesne delavce, ki so prihalili po cesti. Schellenast je nato ustretil na Macuru. Težko ranjenega Macura so prepeljali v bolnišnico duajskega deželnega sodišča.

Mrtvega so našli v bližini Bevk dne 2. apr. ubožca Jožeta Hrena, rojenega 1844. l. na Vrdu. Bil je že več let nezmožen dela ter je živel le od zbiljčine. Bržkone je umrl vsled srčne kapi ali pa starostne onemoglosti.

Zločin ali samoumr. Iz Save so potegnili na Jesenicah na Dolenjskem truplo. Neznanka je morala biti stara okrog 25 let. Na prst je imela poročni prstan.

Nesreča. Anton Kastelic, posestnik sin iz Mirne, in Anzelma Slak, roj. sin iz Pristave pri Trebnjem, sta delata med drugimi delavci v Vinogradu. Videla sta, da je imel neki drugi delavec samokres v žepu suknje, katero je bil odložil. Nato sta mladoletna delavca vzel samokres in ko pri dvakratnem sproženju ni bilo strela, pa mislili, da samokres ni nabasan. Ko je pa Kastelic brez vsake nadaljnje pozornosti sprožil samokres tretjikrat, se je skozi dlan svoje lege roke v Slakovo desno dlan, v kateri je občutila, da samokres ni nabasan. Kastelic je zdravil v kranjski bolnišnici, kjer so s pomočjo

Roentgenovih žarkov operacijskim potom odstranili kroglo iz Slakove roke. Avgust Žitnik, ključavnica premogarske družbe v Krmelu, si je zlomil desno novo v goleni. Helena Rogelj, posestnika žena v Kandiji, je padla z voza in si zlomila tilnik. Običajna je nezavestna in v naslednjem jutri, 9. t. m., umrla.

Zaradi motenja vere so se morali zagovarjati pred deželnim sodiščem v Ljubljani Nikolaj Šprohar, hlapec v Suhorju, Jožef Kapelj, posestnik sin v Suhorju, Janez Volk, posestnik sin v Suhorju, in Jakob Biščak, delavec v Buj. Vsi štirje so bili obtoženi pregresa po par. 303. k. z. — 18. januarja t. l. so nameči med povzgodovanjem pri maši v cerkvi na Suhorju — zlasti pri trije — uganjali razne nemnosti, s čemur so morili poboznost vernikov. — Sodišče je vse štiri oprostilo in izreklo, da se ni moglo dokazati, da so imeli s smehom nameniti motiti vernike.

"Agro-Merkur" pred sodiščem. A. S. je na kratko že poročal, da se je v dneh od 30. marca do 4. aprila vršila v Ljubljani pred kazenskim senatom tamjanjeva okrožnega sodišča kazenska razprjava proti članom načelstva družbe "Agro-Merkur", ki je že pred, danim časom napovedala konkurenco in tem dala povod konkurzu "Glavne posojilnice", s čimer je bilo oškodovano nešteto mnogo privatnih krovov in raznih posojilnic. Obtoženi so bili: Dr. Gregor Žerjav, rojen 1. 1882. v Ložu, pristoven v Ljubljano, oženjen, odvetniški kandidat v Gorici; Ivan Rožman, rojen 1. 1873. v Ivanci, okraj Ljutomer, oženjen, bivši ravnatelj "Zvezne slov. zadruž"; Oton Bayer, rojen 1. 1856. v Ljubljani, oženjen, ravnatelj "Kmetiske posojilnice"; Gabriel Cohen, rojen 1. 1882. v Zemunu, izraelit, samski, trgovec v Trstu; in Josip Lenarčič, rojen 1. 1856. na Vrhniku, oženjen, posestnik in tovarnar na Vrdi. Obtoženi so bili, da ne morejo izkazati, da so omenjeno zadružo samo nesreča brez njenih krvide pripravile v nezmožnost, svojim upnikom popolnoma ugoditi; da potem, ko so dolgo pravo premenože že presegali, niso takoj pri sodniji konkurza napovedali, marveč delali nove dolbove in dajali plačila. Dolgov se je izkazalo več nego premoženja nad 700.000 kron, samo pri "Zvezni slovenski zadruž" je nepokritje dolga nad 500.000 K. Do gospodarskega propada so Agro-Merkurja privlekle zlasti gorostasne kupčije z moko. A ne samo z moko, tudi v drugih ozirih so se vrstile jako neugodne kupčije, tako n. pr. s konjakom, ki ga je centrala v Ljubljani nabavila za 20.000 K, a iztržilo se je zanj v konkurenčno samo 6000 K; potem s Tomaževim žlindrom itd. Vzroki, da je prišel Agro-Merkur v konkurenco, so pred vsemi ti, da se je na nepostenaven in nereden način izrabljali krediti od strani "Zvezne slov. zadruž". Načelstvo ni bilo kos svojim nalogam, ki bi jih moral izvrševati, nastavljalo pa je tudi osobje, ki ravno tako niso bi jih moral izvrševati, nastavljalo pa je tudi osobje, ki ravno tako niso bili kos svojim nalogam. Dne 4. apr. je bila izrečena razsodba, ki se je glasila: Obtoženci dr. Josip Žerjav, Josip Lenarčič, Ivan Rožman, Oton Bayer in G. Cohen so krivi pregresa zoper varnost lastnine v zmisi par. 486 kaz. zak. Obsojeni so bili radi samo zavrnjene kride: Dr. Žerjav na 4 mesecse nav. zapora, poostrenega s postom vsak mesec; Ivan Rožman na 4 mesecse nav. zapora, poostrenega s postom v trdini ležiščem vsakih 14 dñi; Oton Bayer na 2 meseca nav. zapora, poostrenega s postom vsak mesec; Gabriel Cohen na 5 mesecov huidega zapora, poostrenega z enim postom vsak mesec; in Josip Lenarčič na 4 mesecse nav. zapora, poostrenega z enim postom vsak mesec. Vsi obtoženi se obsođijo na povračilo stroškov. S to razsodbo je kazenska stranega "nesrečnega" podjetja končana. Končan je pokon na Agro-Merkurju, ker se bo vsa zadava prevalila na civilno pravno pot in se bo še dolgo časa proces vlekel. Agro-Merkur je bil ustanovljen iz konkurenčne proti katoliški Gospodarski zvezi. Propad Agro-Merkurja pomeni najhujši udarec na liberalno stranko na Kranjskem. Številne liberalne in judi so bili na začetku klopni, in sami liberalci, so jih sodili in obsođili. Za zadružništvo je Agro-Merkur velenikša šola, kar se vodijo zadružne — do propada.

ŠTAJARSKO

S. K. S. Z. za Štajersko ima združenih zdaj 167 društev; naša Štajerska zveza je ob lanskem občinem zboru števila 154 društev, smo torej napredovali za celih 13 društav. Mladenskih zvez imamo 61, Dekliških zvez 77; torej skupaj 138 zvez. Orlovska organizacija napreduje od dne do dne, o čemer priča lepo število orlovskega delkov. — ("Straža.")

Jandriča so baje hoteli osvoboditi. Gradec, 9. aprila: Tukaj se pripoveduje, da so te dni neznane osebe skušale osvoboditi februarja meseca radi poslušanja obošojenega nedanjenega po-

ročnika Aleksandra Jandriča, ki se nahaja v kaznilični v Karlavu. Več neznancev je te dni prišlo v neko gostilno ter so rusko med seboj šepetalni. Natakarica, ki je bivala na Ruskem, jih je pa razumela. Zmenili so se, da bodo ponoči z avtomobilom prišli pred kaznilično, napadli stražo, Jandrič, ki je vsem vedel, bi se spustil iz okna, kojega omrežje bi bil med tem prečkal, na zemljo. Natakarica je to naznanila, nakar so stražo pomnožila, Jandrič pa spravili v drugo celico in ga uklenili. Avtomobil je potem ponoc res prisel, a ko je videl večjo stražo, so vso naglico oddržali. O tem in o tujcih ni nobenega sledu več.

Odstop slovenebistriškega župana Stigerja. Dne 7. t. m. je župan Albert Stiger v Slov. Bistrici odložil svoj mandat kot župan. Mož je že sicer 66 let star, vendar se domneva, da so motivi za njegov odstop čisto drugi nego starost. Stigerja je zelo presenetilo, ko se je zvedelo, da je občinska volitev v III. razredu razveljavljena, razburilo pa je dobrega mož tudi, ko je videl, da pokač na nemški strani na vseh koncih in krajih. Okrajna hranilnica, spor med Nemci, falirana železnica, falirani cestni načrti, napredovanje Slovencev so moža tako razburili, da je raje sam šel kamor spada.

Smrtna kosă. V Ormožu je umrl g. Martin Grivec v starosti 78 let, zelo spoštovan in vnet Slovenec.

V Solčavi je umrl Luka Havdej, 83 let star, zadnji oče stare rodovine, ki se da zasedoval "na Havdejem" nad 250 let nazaj. — Pri Sv. Trojici je umrl sinček blivšega tamjanega zdravnika dr. Kraigherja, Alojzija. — Na Planini pri Š. Vidu je umrla žena vrlega župana na Golobinjak, 33 letna Neža Pušnik. — V novi cerkvi pri Vojniku je umrl Mihael Prelažnik. — V Graudeu je umrl sin mariborskega mera Černeja 27letni Adolf. — Pri Sv. Petru nižje Maribora je umrl mladenič Jožef Purgaj. — Dve vzorni 20letni mladenki ste umrli pri Sv. Miklavžu nad Laškim: Marija Deželah in Frančiška Ulaga ter Jožefa Dvoršek. — V Mariboru je umrl zdravnik dr. Raimund Groegl, star 73 let. Rajni je klijub svoji starosti opravil svojo zdravniško službo.

Svojo ženo umoril. Iz Ptuja, 8. apr.: V tukajšnji okolici sta živila zavonska Fras v vnednih preprih. Mož je s svojo ženo zelo grdo ravnal. Večkrat je žena tožila pri sodišču, da mož z njem zelo nečloveško postopa. V eni zadnjih noči je prišel mož od nekod domov. Začel je z ženo zopet prepričati. Vzel je nato verigo in jo zadrgnjal ženi okoli vrata, da jo je skoro zadavil. Hotel je od nje zvedeti, koliko žganja. Da je spila po dnevi. Žena je par dni po tem surovem možem vrnjanju umrla. Ko so raztelesili truplo, so našli, da je želodec popolnoma razjedilen. Arzenika. Šum se je takoj obrnil proti možu, da je ženo zastrupil. Surovog moža so zaprli.

Kap je zadela dne 9. t. m. dopoldne v Mariboru g. Streleca, nadučitelja pri Sv. Andreju v Slov. goricah. Bil je na obisku pri profesorju dr. Pivkotu (kjer bi se naj vršil krst), kar ga nedenadno zadene kap. Upajo, da bo petdesetletni mož okrevl.

KOROŠKO.

Občni zbor S. K. S. Z. za Koroško. Dne 2. aprila se je vršil dobro obiskan občni zbor Slovenske Katoliške Socialne Zveze za Koroško v veliki dvorani hotela Trabesinger. Zastopana je bila cela slovenska Koroška po voditeljih in odbornikih izobraževalnih društev. Po prirčnem pozdravu predsednika g. dr. Rožiča poda tajnik Vajncer podrobno poročilo v Zvezinem delovanju na vseh številnih poljih socialne naobrazbe. Slika je v kratkih potezah tale:

Zveza je štela v prešlem letu 50 društav, ki so vršila bolj ali manj svoj nalog. S pomočjo teh krajevnih društav se je razvijalo Zvezino delo v sledilečih oblikah. — Zvezna je priredila 10 Konstantinovih in Einspielerjevih slavnosti, ki so večinoma dobro uspele. Pri teh prireditvah so nastopili parkrat tudi Orli. Nadalje je priredila Zvezna več sklopitičnih poljudno-znanstvenih predavanj. Največjega pomena so bili socialni tečaji, kajih je bilo 11 po raznih večjih krajin dežele. Bili so po večini dobro obiskani. V prešlem letu je Zvezna začela tudi z abshtenskim gibanjem. Tako po občnem zboru 13. februarja 1913 se je vršil prvi veliki protialkoholni shod. V teku leta so se potem ustanovila po vseh krajinah abstinenčna društva z več ali manj udi. Najpomembnejša prireditve zvezne na zunaj je bil pohod korških Slovencev na katoliški shod v Ljubljano. Navdušenje ljudstva je bilo velikansko, posebno še vsled odličnega bratskega sprejema od strani ljublj. osrednjega vodstva. Nadalje je priredila Zvezna tri romarske vlake, dva na sv. Goro pri Gorici, enega na sv. Višarje. Udeležba je bila vsakokrat izredna. Prideli smo tudi 7 ženskih shodov, več drugih pa se je vršilo potom krajevnih društav samih. Denarni promet Zvezne je znašal okrog 12.000 K 8.000 K je bilo dohodkov, 4.000 K izdatkov.

PRIMORSKO.

— Velike tativne. Iz Trsta, 8. apr.: Tržaški tatovi imajo v zadnjem času zopet več sreč. V pondeljek zjutraj je izginilo pri belem dnevu v delavski konsumni zadrugi (Cooperative opera) v ulici Sv. Franciška Asiškega št. 21 15.000 kron. Denar je bil čez noč dobro zaprt v blagajni v pritličju. Vsak dan zjutraj se je navadno blagajnik v prvem nadstropju prinašal za en dan potreben denar. Tako so tudi v pondeljek hoteli izročiti za dan namenjen denar v neki škatljici, katero so pa za trenutek pustili nenadzorovano, vsled česar je izginila škatljica z omenjeno vsoto. Onemu, ki bi podal oblastvo kakve podatke o tativni, se obljublja 10 odst. vsote, ki bi se našla. — V noči od nedelje na pondeljek so neznani lopovi že tretjič obiskali novo manufaktурno trgovino tvrdke M. Weiss na Korzu v Trstu. Vdrlj so tativi pri zadnjih vratih. Odnesli so gotovega denarja 500 K in veliko dragega finega blaga. Skupna škoda znaša 6500 kron. Nadalje je bilo še nekaj drugod — policija še zamolčuje ime — ukradenih 900 K. — Znano je, da je bilo v zadnjih dneh iz kaznilične v Kopru izpuščenih kakih 25 zaravnih tativ in vlosov kaznovanih lopovov; zato se tudi ne čudimo, da se je izvršilo zadnje dni toliko tativ.

Trst, 10. apr. Policija je tu zaprla drugega poveljnika Karla Radatza in še nekaj drugih uslužbencev od "Lloydja" naječe ladje "Radium", na kateri je bila na potu v Solun v skladisih ukradene za 50,000 K svile.

Državna podpora za Primorsko. Poslanec Fon je od vlade dobil obvestilo, da je dovoljenih za celo Primorje 229.000 K podpore zoper bedo, ki so jo povzročile vremenske nezgodne leta 1912 in 1913. Ta vsota je gotovo premajhna!

HRVATSKO.

Zagrebški občinski svet dovolil 1000 K hrvatski šoli v Trstu. Zagrebški občinski svet je na predlog obč. svetnika Urbaniča sklenil ob dogodkih na tržaški Revoltelli hrvatski mladini izraziti svoje simpatije in je dovolil hrvatski šoli v Trstu 1000 K podpore.

Zapuščina v hrvatske rodoljubne svrhe. V Slatini na Hrvščem je umrl tamjanji poštar Dragotin Derežan, ki je svojo 40.000 K vredno hišo zapustil polovico "Hrvatski Narodni Straži", polovico pa "Društva Cirilometodovlje zidarjev", ki

Junaštvo in zvestoba.

Zgodovinska povest iz časov Francoske revolucije

(Spomini častnika Švicarske garde Ludvika XVI.)

Nemško spisal Jos. Spillmann S. J.

Poslovenil ***

(Dalje.)

Mej tem so od vseh strani dohajala poročila o pomoru in požigu. Dežele Franche-Comte, Maconais, Banjolais so bile silno prizadete; 15z gradov je prevzelo požgan in malo dnev. Champagne, Dauphine in Elsaško so preplavile razbojniške čete, poslane iz Pariza, ki so povod sunicave red in varnost. Nobena pravica, nobena last ni bila več varna. Voditelji revolucije v Parizu so morda nameravali tem potom pospšeti zasnovanje in obroženje 'narodne brambe' po vsej Franciji. Tudi v Chartres-u se je zbral tak oddelek, in oblasti so želele, da bi ga izvezbal. To pa nam ni bilo po misli, zato je Reding pisal majorju Bachmannu, naj bi nas odpoklicala.

Obenem z listom, ki nas je zval v Pariz, sem prejel pismo od Verene. Dobro dekle je pisalo:

"Ljubi Damiani!"

Ker nam je oče pisal, kako si mu življenje rešil in kako si se v obrambi Bastije hrabro držal, hočem svoj trdn sklep, da Ti ne bom nič več prisilil, da celo pozabiti in pokopati skupaj z vsemi očitanci, ki si jih zaslužil. A bila sem tako huda na Te, da sem miniaturno sličico, ki Te kaže v lepi uniformi, in žaro z užanimi rožami, ki si mi jo poslal iz Sevres-a, založila v najspodnji 'ladljic' svojega predstavnika in tako spravila izpred oči. Zdaj pa Damiani zopet visi na svojem žebju v moji sobi, da ga vsako jutro in vsak večer vidim — in včasih tudi čez dan; a čudovito lepe rože iz Sevres-a sem postavila pred podobo Matere Božje Einsiedelske, da bi se tudi ona Tebe spominjala. Seveda molim zate; saj si lahko mislim, da molitve potrebuješ, ker moraš biti vsak dan pripravljen, postaviti Svoje življenje in nevarnost.

O Damiani! Ali bi ne bilo bolje, da bi vzel slovo od vojske in postal slikar, ko Ti je Francoska kraljica dvornega slikarja ponudila za učitelja? Pri tem bi ne bil v tak veliki nevarnosti. A Ti boš pač menjen, da oče ne bi nikoli privolil, da bi se jaz s slikarjem poročila? Jaz pa vendar upam, da bi nama ne odrekel blagoslova, in meni je čisto vse eno, ali mi pravijo, gospa slikarjeva, ali gospa stotnikova. Preudari to! Jaz sem zavoljila Tebe v groznejem strahu in večkrat Te vidim v sanjah, kako se s temi nečiščevškimi ljudmi boriš za življenje, ali kako so Te na kakšno laterno obesili — hu! Tako strašno je, kar se zdaj sliši o Parizu ali pa bere v časniku, ki nam ga Zueriski pot vsak teden prinese. Tudi teta je zdaj namreč časnik naročila, in jaz ji moram skoraj več iz časnika brati nego iz pobožnih knjig. Zajak močno se boji, da ne bi kdaj stalo notri kaj žalostnega ob očetu, ali o Karlu Francu, ali tudi o Tebi; vedi namreč, da Ti je odpustila in Te zelo ljubi. ("Duhovna Pisma", ki so nama bila naredila tako sitnost, je kaj sezgal, ko ji je o. Sekundus povedal, da je mojster de Sacy jansensist.)

Kadar berem iz časnika v Parizu, pride tudi Katra gor iz kuhinje poslušat. Da bi slišal njene opazke, ki jih pri tem dela! Ce bi ona bila Francoski kralj, bi bila vse 'revolucionar' do zadnjega že davno 'pobesila, posekala in raztrgala'. A streljati ne bi dala nanje; ker to je nevarno, in potepi tudi niso vredni niti enega naboda smodnika. Prosi, da Te lepo pozdravim. Najprisrješje pozdrave pa Ti pošilja Tvoja mati. Zdaj po letu se ji prav dobro godi, in vsak dan sedi par ur na vrtri pri obzidju, kjer jo s tetu pridružujeva, da nekaj časa skupaj kramljamo in pletemo ter izpijemo čašico kave, ki nam jo Veronika skuha.

In zdaj ostani zdrav in v božjem varstvu in nikar ne zabi Svoje zveste Verene Keyser.

P. S. Roter, ki je bil pravkar pri nas, Te tudi pozdravlja. Zdi se mi, da ga nekaj skribi; bržkone, ker tistega mnogega denarja iz Francoske več ne prejema. Vendar še zmerom upa, da bo kralj te 'kanalje' kmalu strahoval. Pisí kmalu."

Vesel radi Vereninega odpuščanja sem se vrnil v Pariz. Velike reči so se bile mej tem zgodile v "Narodnem Zboru". V slavnici noči od 4. avgusta se je bilo plemstvo odpovedalo fevdnim pravicam, duhovščina pa desetini; celi so bili razpuščeni, prodajnost uradnih služb odpravljenia, slehernemu zajamčeno enakomerno obdobljenje in po sposobnosti dostop k vsem službam. Plemstvo je potem takrat bilo odpravljeno, duhovščina od države plačana, zato pa tudi njeni samovolji predana. Potem je sledil 27. avgusta proglaš "človekovih pravic", ki naj bi tvorile temelj ustaw.

Radovanje je vladalo v Parizu, kar bi bila napočila zlata doba. Sicer docela pametni ljudje so se na javni cesti objemali, mej tem ko so jim tekle solze veselja. "Zdaj bo vse dobro," so pravili. "Zdaj smo vsi svobodni in enakopravni bratje! Naš kralj je naš prvi uradnik in glava srečnega naroda. Obžalovanja vredni umori, ki so se tu in drugod zgodili, požig građev in podobni izgredi se ob začetku velikih prevratov skoraj ne morejo zapričati. A zdaj je svoboda zmagača; zdaj prične v miru in varnosti zlata doba za celi narod bratov!"

pazduho sva zapustila Palais Royal ter se ločila z bratskim poljubom sele v ulici Montmartre. Tam blizu je on stanoval.

(Dalje prih.)

OBJAVA.

Rojakom naznanjam, da sem zopet začel razprodajati zemljo v slovenski farmarski naselbini v Wausauke, Wis., kjer je kupilo zemljo že nad sto rojakov in se jih je tudi že mnogo naselilo ter si postavilo svoja domovanja.

V prvih vrstih povdajam, da se prodaja ta zemlja izključno le Slovencem, da dobri tedaj vsak kupec rojaka za soseda. Jaz sam sem tukaj naseljen s svojo družino, tako da morem vsakemu v vseh možnih ozih pomagati in mu na roko iti. Svet, katerega prodajam, je v splošnem jako rodovit, ter se pridelava na njem vsakovrstne pridelke kot v starem kraju. Podnebje je ugodno, voda zdrava in dobra, ravna tako imamo tukaj vedno dober trg za vse pridelke, ki se prav lahko in dobro prodajo. Kraj, ki je tako prijazen in zdrav, nudi tudi vse ugodnosti, kot po večjih mestih. Tu imamo med drugimi dobre šole, cerkve, mlekarne, kmetijske družbe, banko, različne trgovine, dobra pota in tako ugodno železniško zvezo z vsemi državami Unije itd.

Tega žarišča vse Pariške zabave nisem več videl izza one noči, ko so me bili zoper mojo voljo zavlekli tja. Tako je bil ogromni dvor, od treh strani zajet od kril in arkad velikanskega palaca, toriče, dvajajoče razbrzdane drhalji; pijani vojaki, raztrgana sodrža s ceste, umazane ribičke so zdelavali ko blaznelli razudanci. Danes pa se je neštevilno nakičenih dam in poblem oblečenih gospodov dostojanstveno štelalo pod slopojem palače in pod drevesnimi svodi, razporejenimi krog cirkusa sredi dvora. Povsod svetle barve, kakor je moda hotel; ne samo gospode v rožnatih in lilasti, morskočenih in pisanoo-pregostih oblekah, ampak tudi gospodje v sinjih in karmenastih in vinskih barvah jopičih s širokimi zasledci in velikanskimi gumbi. Kaj pa šele frizure gospa! Narančnost nepopisne po raznovrstnosti in čudovitosti oblik! In vsi so kramljali in se smehljali in pozdravljali in z gibčno vlijednostjo Parižanov eden mimo drugega hiteli — ne, bolj ljubeznivega in srečnega ljudstva, ko ti lahko Parizani, nikoli nisem videl! In z vseh ustren so se prožile besede: svoboda, enakost, bratstvo, ustava, človekove pravice. — Že sama pot skozi to nakičeno in veselo razigrano množico je vplivala name kakov pravi opoj.

Mimo vseh razstavnic z zakladi zlatarjev, modnimi izdelki, najfinješnimi slasičnimi francosko kuhinje, mimo celih gozdov inozemskih rastlin in cvetnic, mimo pravih gora najvabljejšega južnega sadja smo naposlед stopalni po dvajset stolčev navzad v podzemeljsko vilinsko palačo 'Flamske Jame'. Stene, stebri, svodi iz fantastičnih ulitki kapnikov, vmes kosi blestnjk in kristal, ki so se v luči visičnih svetiljk in stoterih sveči iskrili in svetlikali. Mračnejše stranske votline v stenami, od školj pokritimi, in raznolične dupline, so se odcepjale od velike jame, ki se je zdelo, da se razteza v neskončne dalje. Tu pa tam so sedeže gručev gostov ob marmornih mizah, in iskali smo nekaj časa, predno smo v stranski votline našli prostor, kakor smo si ga želeli. Tu smo lahko po volji sami med seboj kramljali. Kmalu so počili zamaški, in peneče zlato vino se je iskrilo v brušenih čašah. Zazvenčalo je steklo, in govorili smo, o čemer je ves svet govoril, o svobodi in sreči narodov.

LEO ZAKRAJŠEK,
državni naselniški zastopnik za Wisconsin, naselniški zastopnik za "Soo Line" železnicu ter za Fairchild North eastern železnicu in upravitelj.

ADRIA COLONIZATION CO.
124 — 5th Street, Milwaukee, Wis.

Stare dopisnice opozarjam na naši novi naslov.

Adv.

Nova slovenska naselbina

V WISCONSINU, PRVI POLJEDELSKI DRŽAVI AMERIŠKE UNIJE.

Med vsemi državami prostrane republike zavzema Wisconsin najoddnejše mesto, kar se tiče poljedelstva, živinoreje in sadnjereje. V nobeni drugi državi ne živi farmer v tako ugodnih razmerah, kot ravno v tej napredni državi, katera tudi v marsičem drugem nadkriluje ostale svoje sosedstva. Wisconsin je država, katera po svojem zdravem podnebju, po svojih čistih, hladnih vodah, po svojih krasnih jezerih, po svojih bogatih loviliščih itd., najbolj prija našim ljudem. Zato pa je tudi v državi Wisconsin toliko slovenskih farmarskih naselbin, kot v nobeni drugi državi na svetu. Ljudje se trumoma naseljujejo na farme, ker vedo, da je le NA FARMAH njih bočnost in ker jih razunega k temu takoreč silijo že skoraj neznošne delavske razmere po mestih (splošna draginja, vedno nevarnost brezposelnosti, slabe plače, naporno in nezdravo delo po smrdljivih tovarnah itd.).

Kar je bilo DOBRE farmarske zemlje, dostopne doslej Slovencem, se je vsled kričečih judovske reklame od strani raznih slovenskih zemljiskih agentov večinoma že vsa razprodala, tako da je sedaj to, kar se ponujajo

zemlja le bolj dvomljive kakovosti in manjše vrednosti.

Wisconsin pa je obsežna dežela in še daleč ne tako obljudena in naseljena, kakor bi po svojih naravnih prednostih pred drugimi državami lahko bila. V Wisconsinu se še dobri DOBRA ZEMLJA; vendar Slovencem doslej ni bila na ponudbo, pač pa drugim Slovenom, v prvi vrsti podjetnim Čehom, ki so priznani najboljši poljedelci med vsemi Slovani. Kjer se naseli razboriti Čeh, je to že samoobsebi zadosten dokaz, da zemlja tam NI SLABA!

Podpisani naselbinski družbi se je po dolgem prizadevanju posrečilo, da dobila edino zastopništvo v svrhu razprodaje te izvrstne farmarske zemlje med Slovence.

Ne bomo hvalili naše zemlje, kakor hvalijo svojo na vse pretege razni slovenski špekulantni agentje; — kajti stojimo na stališču, da se vsaka dobra stvar sama hvali, — pač pa Vam priporočamo le, da nam pišete še danes po natančen slovenski bogatu ilustrirani popis zemlje z dotičnim zemljovidom, ki ga na zahtevo pošljemo vsekm brezplačno. V tem popisu najdetete vse, kar želite zvedeti o zemlji, ki jo hočete kupiti.

Pišite nam še danes in mi Vam draga volje damo vsa potrebna pojasnila o tej novi slovenski naselbini.

Slovenska Naselbinska Družba

198 FIRST AVENUE,
MILWAUKEE :: WISCONSIN.

Chi. tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise

200 Jackson St. JOLIET, ILL.

gostilničar

VINO, ŽGANJE IN SMODKE.

Sobe v naiem in Lunch Room.

umlega dne 18. aprila in pokopanega dne 20. t. m., k zadnjemu počitku. Posebno pa se zahvaljujemo nosilcem in spremljevalcem krste, ki so bili rojeni v istem kraju kakor pokojnik, in so sledili gg.: Martin Fir, Jože Rus, Matija Dregovan, Janez Škof, Anton Sodec in Janez Težak. In posebno zahvalo izrekamo tudi gg. Joliet, Ill., 27. aprila 1914.

Katarina Nemanich, soproga-vdova. Anton Nemanich st. sin. Katarina Weber in Barbara Željko, hčeri.

31 vnukov in 5 pravnukov.

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste kje je dobiti najboljše in po najnižji ceni? Gotovol V mesec

John R. Herath

J. & A. Pasdertz

40-41 Young Bldg., Jefferson Street

JOLIET, ILL.

PRODAJA ZEMLJIŠČA
ZAVARUJE PROTI POŽARU
POSOHUJE DENAR

Slovencem in Hrvatom se priporoča.

se dobijo najboljše sveže in prehrane klobase in najokusnejše meso.

Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra posredna naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naši mehanični in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street.

Chicago Phone 2742. N. W. Phone 1111

Naše posebnosti.

Ako ste varčni potem boste gotovo pazno prečitali vsako točko tega oglasa, ker vsaka vam pove nekaj posebnega.

NOVE SCRIM ZAVESE, arabske barve, lep rob in okrašene s spicami, vredne \$3 a za zdaj par \$1.75.

AXMINSTER PREGROGE, 27x54, deset raznih izdelkov na izber, vredne \$2.50, zdaj po \$1.45.

VERNIS MARTIN POSTELJ, vseh velikosti, lepo okrašene in jamčene, vredne \$7.50, zdaj samo \$5.00.

POSTELJE IZ BRASS-A, polne velikosti s težkimi stolpi in lepimi okraski, vredne \$15, zdaj po \$11.50.

NASLONJAČ iz španskega usnja, kratki ali dolgi iz finega hrastovega lesa, zdaj najceneje \$35.00.

OTROŠKI VOZIČKI, črne barve, močni in lahki za vožnjo, zdaj \$4.50.

OTROŠKI VOZIČKI, najboljši so po \$16. Polna velikost, fino usnje, najboljši springi, popolnoma izvrstno izdelani. Imemo jih tudi dražjih do \$28.50.

CUGALNIKI iz najboljšega brezovega lesa, posebno trpežni in pripravni, cena \$3.00.

GUGALNIKI, ki so trpežni in prostrani, vredni \$4, zdaj je za nje posebna cena, \$2.50.

SANITARY COUCH, ki je dobro narejen in močan, zdaj samo \$3.00.

FINE MIZE, ki se zmanjšajo ali po večajo, vredne \$3 in več, zdaj prav po nizki ceni \$1.75.